

10/11/10

10/11/10 ✓

دانشگاه گجرات
تحصیلات تکمیلی

پایان نامه کارشناسی ارشد در رشته ریاضی کاربردی (آنالیز عددی)

عنوان:

یک الگوریتم پایا برای حل مسائل مقدار مرزی
انتگرال-دیفرانسیل مرتبه بالا و معادلات
دیفرانسیل معمولی

استاد راهنما:

دکتر پرویز سرگلزایی

کتابخانه دانشگاه گجرات
گجرات

تحقیق و نگارش:

عبدالرحمان یعقوبی

۱۳۸۷ / ۱ / ۵۸

دی ۱۳۸۶

۱۰۲۴۸۷

بسمہ تعالیٰ

این پایان نامہ با عنوان یک الگوریتم پایا برای حل مسائل مقدار مرزی انتگرال-دیفرانسیل مرتبه بالا و معادلات دیفرانسیل معمولی قسمتی از برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ریاضی کاربردی توسط دانشجو عبدالرحمان یعقوبی تحت راهنمایی استاد پایان نامہ دکتر پرویز سرگلزایی تهیه شده است. استفاده از مطالب آن به منظور اهداف آموزشی با ذکر مرجع و اطلاع کتبی به حوزه تحصیلات تکمیلی دانشگاه سیستان و بلوچستان مجاز می باشد.

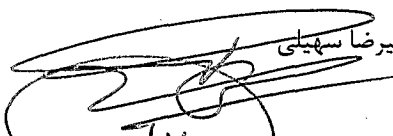
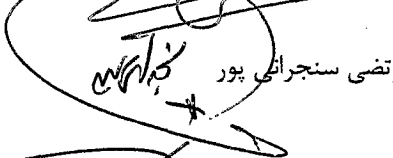

عبدالرحمان یعقوبی

این پایان نامہ ۶ واحد درسی شناخته می شود و در تاریخ ۸۶/۱۰/۲۳ توسط هیئت داوران بررسی و درجه ب به آن تعلق گرفت.

تاریخ

امضاء

نام و نام خانوادگی

		دکتر پرویز سرگلزایی	۱- استاد راهنما:
		دکتر علیرضا سهیلی	۲- داور ۱:
		دکتر مرتضی سنجرائی پور	۳- داور ۲:
		دکتر رحمت الله لشکری پور	۴- نماینده تحصیلات تکمیلی:

دانشگاه سیستان و بلوچستان

تعهدنامه اصالت اثر

اینجانب عبدالرحمان یعقوبی تأیید می‌کنم که مطالب مندرج در این پایان‌نامه حاصل کار پژوهشی اینجانب است و به دستاوردهای پژوهشی دیگران که در این نوشته از آن استفاده شده است مطابق مقررات ارجاع گردیده است. این پایان‌نامه پیش از این برای احراز هیچ مدرک هم سطح یا بالاتر ارائه نشده است.

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به دانشگاه سیستان و بلوچستان می‌باشد.

عبدالرحمان یعقوبی

امضاء

تقدیم به:

پدر و مادر عزیزم

همسر فداکارم

و همه دوستان علم و دانش

سپاسگزارى

با حمد و سپاس فراوان به درگاه خداوند متعال که به بنده حقیر سعادت تلاش و کوشش در راه کسب علم و دانش را عنایت فرمود. امیدوارم با یاری حق تعالی آنچه را فرا گرفته ام در راه رضای او و پیشرفت کشورم بکار گیرم. جا دارد که در اینجایز تمامی افرادی که در تهیه و تکمیل این پایان نامه مرا یاری نمودند نهایت تشکر و قدردانی را بنمایم، از استاد راهنمای بزرگوار خود جناب آقای دکتر پرویز سرگلزایی و اساتید بزرگوارم جناب آقای دکتر علیرضا سهیلی و جناب آقای دکتر مرتضی سنجرانی پور که زحمت داوری این پایان نامه را قبول نمودند و جناب آقای دکتر رحمت الله لشکری پور کمال تشکر را دارم. همچنین از همسرفداکارم که مشوق من بودند بسیار متشکرم.

از دوست عزیزم آقای باقر مرادی و مسئولین محترم سایت دانشکده ریاضی آقایان مصطفی ریگی و حسینعلی ریگی و تمام دوستانی که در تهیه این پایان نامه به نوعی مرا یاری نمودند نیز تشکر و قدردانی می نمایم.

چکیده:

اصولاً هر پدیده فیزیکی پس از مدلسازی به یک معادله دیفرانسیل و یا به یک معادله انتگرال-دیفرانسیل غالباً غیرخطی تبدیل می شود که حل آن با روشهای کلاسیک بسیار مشکل و یا حتی غیر ممکن است. بنابراین باید بدنبال روشهایی برای حل اینگونه مسائل باشیم. یکی از روشهای عددی که قادر است معادلات خطی و غیرخطی پیچیده را به راحتی حل نماید روش تجزیه آدومیان می باشد. در این پایان نامه طریقه کاربرد این روش برای حل معادلات انتگرال-دیفرانسیل و معادلات دیفرانسیل معمولی را شرح خواهیم داد و پیرامون همگرایی و مقایسه آن با روشهای عددی دیگر بحث خواهیم کرد.

کلمات کلیدی: چندجمله ایهای آدومیان - معادلات انتگرال-دیفرانسیل - معادلات دیفرانسیل معمولی - همگرایی.

فهرست مندرجات

۳	چند جمله‌ایهای آدومیان	۱
۴	..... ساختار روش تجزیه آدومیان	۱-۱
۵	..... محاسبه چند جمله‌ایهای آدومیان	۲-۱
۱۴	معادلات انتگرال و معادلات انتگرال - دیفرانسیل	۲
۱۶	..... معادلات انتگرال	۱-۲
۱۶	..... دسته بندی معادلات انتگرال	۱-۱-۲
۱۹	..... حل معادلات انتگرال خطی فردهلم	۲-۱-۲
۲۱	..... حل معادلات انتگرال غیرخطی فردهلم	۳-۱-۲
۲۳	..... حل معادلات انتگرال خطی ولترا	۴-۱-۲
۲۵	..... حل معادلات انتگرال غیرخطی ولترا	۵-۱-۲
۲۷	..... حل معادلات انتگرال منفرد بطور ضعیف	۶-۱-۲
۳۴	..... معادلات انتگرال - دیفرانسیل	۲-۲
۳۵	..... حل معادلات انتگرال - دیفرانسیل	۱-۲-۲
۳۷	..... روش تجزیه بهبود یافته	۳-۲

۴۵	معادلات دیفرانسیل معمولی	۳
۴۶	..... مسائل مقدار اولیه (I.V.P)	۱-۳
۵۹	..... مسائل مقدار مرزی (B.V.P)	۲-۳
۶۸	بررسی همگرایی روش تجزیه و مقایسه آن با روشهای عددی دیگر	۴
۶۹	..... همگرایی	۱-۴
۷۹	..... مقایسه روش تجزیه با روشهای رانگ-کوتا، تفاضل منتهای و کالوکیشن	۲-۴
۸۸	مراجع	A
۹۱	واژه نامه	B

فصل ۱

چند جمله‌ایهای آدومیان

مقدمه

روش تجزیه آدومیان از لحاظ محاسباتی یک روش ساده می باشد تنها مشکل آن محاسبه چندجمله‌ایهای آدومیان برای فرمهای غیرخطی است. برای محاسبه این چندجمله‌ایها مقالات زیادی ارائه شده است. [۵]، [۷]، [۱۱]، [۱۹]، [۲۲]، [۲۴]. چندجمله‌ایهای آدومیان به روشهای متعددی محاسبه می‌شوند در این فصل روش ارائه شده در [۲۲] را بطور مفصل شرح خواهیم داد و همچنین یک فرمول که از لحاظ محاسباتی ساده‌تر است و در [۱۹] و [۲۴] ارائه شده است را خواهیم آورد.

۱-۱ ساختار روش تجزیه آدومیان

معادله زیر را در نظر بگیرید

$$Fy = g(x) \quad 0 \leq x \leq X \quad (1.1.1)$$

که در آن g یک تابع به اندازه کافی هموار و F یک عملگر غیرخطی است که هم شامل عبارات خطی و هم شامل عبارات غیرخطی است. بخش غیرخطی Fy را با Ny و بخش خطی را با $Ly + Ry$ که Ly قسمت معکوس پذیر و Ry جملات باقیمانده بخش خطی است نشان می‌دهیم. معمولاً برای سادگی در محاسبات Ly را بزرگترین مرتبه مشتق موجود در معادله در نظر می‌گیریم. بنابراین معادله (۱.۱.۱) بصورت زیر بازنویسی می‌شود.

$$Ly + Ry + Ny = g \quad (2.1.1)$$

یا بطور معادل داریم:

$$Ly = g - Ry - Ny \quad (3.1.1)$$

چون L معکوس پذیر است می‌توانیم طرفین (۳.۱.۱) را در L^{-1} ضرب کنیم

$$L^{-1}Ly = L^{-1}g - L^{-1}Ry - L^{-1}Ny \quad (4.1.1)$$

توجه کنید که اگر بزرگترین مرتبه مشتق موجود در معادله دیفرانسیل n باشد آنگاه

$$L = \frac{d^n}{dx^n} \quad \implies \quad L^{-1} = \int_0^x \int_0^x \dots \int_0^x (\cdot) dx dx \dots dx$$

یعنی معکوس L یک انتگرال n -گانه خواهد بود.
بدون اینکه از کلیت مسئله کاسته شود فرض می‌کنیم

$$L = \frac{d^2}{dx^2} \quad \Rightarrow \quad L^{-1} = \int_0^x \int_0^x (\cdot) dx dx$$

بنابراین از (۴.۱.۱) خواهیم داشت:

$$y(x) = y(0) + xy'(0) + L^{-1}g - L^{-1}Ry - L^{-1}Ny \quad (5.1.1)$$

در روش تجزیه آدومیان جواب معادله فوق را بصورت سری نامتناهی زیر در نظر می‌گیریم

$$y(x) = \sum_{n=0}^{\infty} y_n(x) \quad (6.1.1)$$

همچنین قسمت غیرخطی را برابر با سری

$$Ny = \sum_{n=0}^{\infty} A_n(x) \quad (7.1.1)$$

در نظر می‌گیریم که A_n ها چند جمله‌ایهای آدومیان برای عبارت غیرخطی Ny می‌باشند که در این فصل نحوه محاسبه آنها را شرح خواهیم داد. حال با جایگزاری سری (۶.۱.۱) و (۷.۱.۱) در رابطه (۵.۱.۱) داریم:

$$\sum_{n=0}^{\infty} y_n(x) = y(0) + xy'(0) + L^{-1}g - L^{-1}R\left(\sum_{n=0}^{\infty} y_n(x)\right) - L^{-1}\left(\sum_{n=0}^{\infty} A_n(x)\right) \quad (9.1.1)$$

اکنون کفایت مولفه‌های $y_0, y_1, \dots, y_n, \dots$ را تعیین کنیم و در رابطه (۶.۱.۱) قرار دهیم جواب معادله (۱.۱.۱) بدست می‌آید. اما با توجه به رابطه (۹.۱.۱) مؤلفه‌های جواب از روابط بازگشتی زیر بدست می‌آید.

$$\begin{cases} y_0(x) = y(0) + xy'(0) + L^{-1}g(x) \\ y_{k+1}(x) = -L^{-1}R(y_k)(x) - L^{-1}(A_k)(x) \quad k \geq 0 \end{cases}$$

۲-۱. محاسبه چند جمله‌ایهای آدومیان

همانطور که مشاهده کردید روش تجزیه آدومیان جواب مسئله یعنی $y(x)$ را به یک سری نامتناهی از مولفه‌های $y_n(x)$ بصورت

$$y(x) = \sum_{n=0}^{\infty} y_n(x)$$

و عبارت غیرخطی $F(y(x))$ را به

$$F(y(x)) = \sum_{n=0}^{\infty} A_n$$

تجزیه می‌کند. برای محاسبه A_n ها ابتدا قضیه زیر را ارائه می‌نماییم.

قضیه ۱.۲.۱: اگر عبارت غیرخطی $N(y(x)) = F(y(x))$ و نمایش پارامتری $y(x)$ بصورت

$$y(\lambda) = \sum_{k=0}^{\infty} \lambda^k y_k$$

$$\left[\frac{\partial^n F(y(\lambda))}{\partial \lambda^n} \right]_{\lambda=0} = \left[\frac{\partial^n F(\sum_{k=0}^{\infty} \lambda^k y_k)}{\partial \lambda^n} \right]_{\lambda=0} = \left[\frac{\partial^n F(\sum_{k=0}^n \lambda^k y_k)}{\partial \lambda^n} \right]_{\lambda=0}$$

برهان

داریم:

$$y(\lambda) = \sum_{k=0}^{\infty} \lambda^k y_k = \sum_{k=0}^n \lambda^k y_k + \sum_{k=n+1}^{\infty} \lambda^k y_k$$

بنابراین

$$\begin{aligned} \left[\frac{\partial^n F(y(\lambda))}{\partial \lambda^n} \right]_{\lambda=0} &= \left[\frac{\partial^n F(\sum_{k=0}^{\infty} \lambda^k y_k)}{\partial \lambda^n} \right]_{\lambda=0} = \left[\frac{\partial^n F(\sum_{k=0}^n \lambda^k y_k + \sum_{k=n+1}^{\infty} \lambda^k y_k)}{\partial \lambda^n} \right]_{\lambda=0} \\ &= \left[\frac{\partial^n F(\sum_{k=0}^n \lambda^k y_k)}{\partial \lambda^n} \right]_{\lambda=0} \end{aligned}$$

لذا

$$\left[\frac{\partial^n F(\sum_{k=0}^{\infty} \lambda^k y_k)}{\partial \lambda^n} \right]_{\lambda=0} = \left[\frac{\partial^n F(\sum_{k=0}^n \lambda^k y_k)}{\partial \lambda^n} \right]_{\lambda=0}$$

ولذا برهان کامل است.

اکنون فرض کنید

$$N(y(\lambda)) = F(y(\lambda)) = \sum_{k=0}^{\infty} \lambda^k A_k$$

داریم:

$$F(y(\lambda)) = F\left(\sum_{k=0}^{\infty} \lambda^k y_k\right) = \sum_{k=0}^{\infty} \lambda^k A_k \quad (1.2.1)$$

برای بدست آوردن A_n از طرفین (۱.۲.۱) با نسبت به λ مشتق می‌گیریم و قرار می‌دهیم $\lambda = 0$ یعنی

$$\left[\frac{\partial^n F(\sum_{k=0}^{\infty} \lambda^k y_k)}{\partial \lambda^n} \right]_{\lambda=0} = \left[\frac{\partial^n (\sum_{k=0}^{\infty} \lambda^k A_k)}{\partial \lambda^n} \right]_{\lambda=0}$$

بنا به قضیه (۱.۲.۱) داریم:

$$\left[\frac{\partial^n F(y(\lambda))}{\partial \lambda^n} \right]_{\lambda=0} = \left[\frac{\partial^n F(\sum_{k=0}^n \lambda^k y_k)}{\partial \lambda^n} \right]_{\lambda=0}$$

و

$$\left[\frac{\partial^n (\sum_{k=0}^{\infty} \lambda^k A_k)}{\partial \lambda^n} \right]_{\lambda=0} = \left[\frac{\partial^n (\sum_{k=0}^n \lambda^k A_k)}{\partial \lambda^n} \right]_{\lambda=0}$$

لذا خواهیم داشت:

$$\left[\frac{\partial^n F(\sum_{k=0}^n \lambda^k y_k)}{\partial \lambda^n} \right]_{\lambda=0} = \left[\frac{\partial^n (\sum_{k=0}^n \lambda^k A_k)}{\partial \lambda^n} \right]_{\lambda=0} \quad (2.2.1)$$

بنابراین اگر قرار دهیم: $n = 0, 1, \dots, k$ آنگاه $A_0, A_1, \dots, A_k$ بدست می‌آید.

در این قسمت با چند مثال چند جمله‌ایهای آدومیان را برای فرمهای غیرخطی مختلف محاسبه می‌کنیم.

مثال ۱.۲.۱: فرض کنید $F(y) = y^2$ چند جمله‌ایهای آدومیان متناظر با $F(y)$ را بدست آورید.

داریم:

$$y(\lambda) = y_0 + \lambda y_1 + \lambda^2 y_2 + \lambda^3 y_3 + \lambda^4 y_4 + \lambda^5 y_5 + \dots$$

از (۱.۲.۱) داریم:

$$\sum_{k=0}^{\infty} \lambda^k A_k = (y_0 + \lambda y_1 + \lambda^2 y_2 + \lambda^3 y_3 + \lambda^4 y_4 + \lambda^5 y_5 + \dots)^2 \quad (3.2.1)$$

با قرار دادن $\lambda = 0$ بدست می‌آوریم:

$$A_0 = y_0^2$$

اگر از طرفین (۳.۲.۱) یک بار نسبت به λ مشتق بگیریم و قرار دهیم $\lambda = 0$ آنگاه با استفاده از (۲.۲.۱)

خواهیم داشت:

$$\left[\frac{\partial(A_0 + \lambda A_1)}{\partial \lambda} \right]_{\lambda=0} = \left[\frac{\partial(y_0 + \lambda y_1)^2}{\partial \lambda} \right]_{\lambda=0}$$

که با حل این معادله نسبت به A_1 بدست می‌آوریم:

$$A_1 = 2y_0 y_1$$

اگر از طرفین (۳.۲.۱) دو بار نسبت به λ مشتق بگیریم و قرار دهیم $\lambda = 0$ آنگاه خواهیم داشت:

$$\left[\frac{\partial^2(A_0 + \lambda A_1 + \lambda^2 A_2)}{\partial \lambda^2} \right]_{\lambda=0} = \left[\frac{\partial^2(y_0 + \lambda y_1 + \lambda^2 y_2)^2}{\partial \lambda^2} \right]_{\lambda=0}$$

با حل معادله فوق نسبت به A_2 بدست می آوریم:

$$A_2 = 2y_1^2 + 4y_0 y_2$$

به همین صورت A_3 ، A_4 و A_5 را بدست می آوریم:

$$\left[\frac{\partial^2 (A_0 + \lambda A_1 + \lambda^2 A_2 + \lambda^3 A_3)}{\partial \lambda^2} \right]_{\lambda=0} = \left[\frac{\partial^2 (y_0 + \lambda y_1 + \lambda^2 y_2 + \lambda^3 y_3)^2}{\partial \lambda^2} \right]_{\lambda=0}$$

با حل نسبت به A_3 خواهیم داشت:

$$A_3 = 2y_0 y_3 + 2y_1 y_2$$

$$\left[\frac{\partial^4 (A_0 + \lambda A_1 + \lambda^2 A_2 + \lambda^3 A_3 + \lambda^4 A_4)}{\partial \lambda^4} \right]_{\lambda=0} = \left[\frac{\partial^4 (y_0 + \lambda y_1 + \lambda^2 y_2 + \lambda^3 y_3 + \lambda^4 y_4)^2}{\partial \lambda^4} \right]_{\lambda=0}$$

لذا

$$A_4 = 2y_0 y_4 + y_1^2 + 2y_1 y_2$$

$$\left[\frac{\partial^5 (A_0 + \lambda A_1 + \lambda^2 A_2 + \lambda^3 A_3 + \lambda^4 A_4 + \lambda^5 A_5)}{\partial \lambda^5} \right]_{\lambda=0} = \left[\frac{\partial^5 (y_0 + \lambda y_1 + \lambda^2 y_2 + \lambda^3 y_3 + \lambda^4 y_4 + \lambda^5 y_5)^2}{\partial \lambda^5} \right]_{\lambda=0}$$

در نتیجه

$$A_5 = 2y_0 y_5 + 2y_1 y_4 + 2y_2 y_3$$

با ادامه این روند می توانیم A_6 ، A_7 و ... را بدست آوریم.

بنابراین چند جمله ایهای آدومیان متناظر با $y^2 = F(y)$ بصورت زیر می باشد.

$$\begin{cases} A_0 = y_0^2 \\ A_1 = 2y_0 y_1 \\ A_2 = 2y_1^2 + 4y_0 y_2 \\ A_3 = 2y_0 y_3 + 2y_1 y_2 \\ A_4 = 2y_0 y_4 + y_1^2 + 2y_1 y_2 \\ A_5 = 2y_0 y_5 + 2y_1 y_4 + 2y_2 y_3 \\ \vdots \end{cases}$$

مثال ۲.۲.۱: فرض کنید $F(y) = \sin y + \sin^2 y \cos^2 y$ چند جمله ایهای آدومیان متناظر با آنرا

بدست آورید.

داریم:

$$y(\lambda) = \sum_{k=0}^{\infty} \lambda^k y_k$$

با توجه به رابطه (۱.۲.۱) داریم:

$$\sum_{k=0}^{\infty} \lambda^k A_k = \sin \left(\sum_{k=0}^{\infty} \lambda^k y_k \right) + \sin^2 \left(\sum_{k=0}^{\infty} \lambda^k y_k \right) \cos^2 \left(\sum_{k=0}^{\infty} \lambda^k y_k \right) \quad (۴.۲.۱)$$

با قرار دادن $\lambda = 0$ بدست می آوریم:

$$A_0 = \sin y_0 + \sin^2 y_0 \cos y_0.$$

اگر از طرفین (۴.۲.۱) یک بار نسبت به λ مشتق بگیریم و قرار دهیم $\lambda = 0$ آنگاه با استفاده از (۲.۲.۱) خواهیم داشت:

$$\left[\frac{\partial(A_0 + \lambda A_1)}{\partial \lambda} \right]_{\lambda=0} = \left[\frac{\partial(\sin(y_0 + \lambda y_1) + \sin^2(y_0 + \lambda y_1) \cos^2(y_0 + \lambda y_1))}{\partial \lambda} \right]_{\lambda=0}.$$

با حل این معادله نسبت به A_1 بدست می آوریم:

$$A_1 = y_1 \cos y_0 + 2y_1 \sin y_0 \cos^2 y_0 - 2y_1 \sin^2 y_0 \cos y_0.$$

برای محاسبه A_2 داریم:

$$\left[\frac{\partial^2(A_0 + \lambda A_1 + \lambda^2 A_2)}{\partial \lambda^2} \right]_{\lambda=0} = \left[\frac{\partial^2(\sin(y_0 + \lambda y_1 + \lambda^2 y_2) + \sin^2(y_0 + \lambda y_1 + \lambda^2 y_2) \cos^2(y_0 + \lambda y_1 + \lambda^2 y_2))}{\partial \lambda^2} \right]_{\lambda=0}.$$

که با حل آن نسبت به A_2 بدست می آوریم:

$$A_2 = -\frac{1}{2} y_1^2 \sin y_0 + y_2 \cos y_0 + y_1^2 \cos^2 y_0 - 2y_1^2 \sin^2 y_0 \cos^2 y_0 \\ + 2y_2 \sin y_0 \cos^2 y_0 + y_1^2 \sin^2 y_0 - 2y_2 \sin^2 y_0 \cos y_0.$$

بطور مشابه A_3 نیز بدست می آید.

$$A_3 = -\frac{1}{6} y_1^3 \cos y_0 - y_1 y_2 \sin y_0 + y_3 \cos y_0 - \frac{1}{3} y_1^2 \cos^2 y_0 \sin y_0 \\ + 2y_1 y_2 \cos^2 y_0 + \frac{1}{2} y_1^2 \sin^2 y_0 \cos y_0 - 12y_1 y_2 \sin^2 y_0 \cos^2 y_0 \\ + 2y_3 \sin y_0 \cos^2 y_0 + 2y_1 y_2 \sin^2 y_0 - 2y_3 \sin^2 y_0 \cos y_0.$$

با ادامه این روند می توانیم A_4 ، A_5 و ... را بدست آوریم.

بنابراین چند جمله ایهای آدومیان متناظر با $F(y) = \sin y + \sin^2 y \cos^2 y$ بصورت زیر می باشد.

$$\left\{ \begin{array}{l} A_0 = \sin y_0 + \sin^2 y_0 \cos y_0. \\ A_1 = y_1 \cos y_0 + 2y_1 \sin y_0 \cos^2 y_0 - 2y_1 \sin^2 y_0 \cos y_0. \\ A_2 = -\frac{1}{2} y_1^2 \sin y_0 + y_2 \cos y_0 + y_1^2 \cos^2 y_0 - 2y_1^2 \sin^2 y_0 \cos^2 y_0 \\ \quad + 2y_2 \sin y_0 \cos^2 y_0 + y_1^2 \sin^2 y_0 - 2y_2 \sin^2 y_0 \cos y_0. \\ A_3 = -\frac{1}{6} y_1^3 \cos y_0 - y_1 y_2 \sin y_0 + y_3 \cos y_0 - \frac{1}{3} y_1^2 \cos^2 y_0 \sin y_0 \\ \quad + 2y_1 y_2 \cos^2 y_0 + \frac{1}{2} y_1^2 \sin^2 y_0 \cos y_0 - 12y_1 y_2 \sin^2 y_0 \cos^2 y_0 \\ \quad + 2y_3 \sin y_0 \cos^2 y_0 + 2y_1 y_2 \sin^2 y_0 - 2y_3 \sin^2 y_0 \cos y_0. \\ \vdots \end{array} \right.$$

مثال ۳.۲.۱: فرض کنید $F(y) = e^{-\sin^2 \frac{y}{\tau}}$ چند جمله‌ایهای آدومیان متناظر با آنرا بدست آورید.

داریم:

$$y(\lambda) = \sum_{k=0}^{\infty} \lambda^k y_k$$

با توجه به رابطه (۱.۲.۱) داریم:

$$\sum_{k=0}^{\infty} \lambda^k A_k = e^{-\sin^2 \left(\frac{\sum_{k=0}^{\infty} \lambda^k y_k}{\tau} \right)} \quad (۵.۲.۱)$$

$$A_0 = e^{-\sin^2 \left(\frac{y_0}{\tau} \right)}$$

با قرار دادن $\lambda = 0$ بدست می‌آوریم:

اگر از طرفین (۵.۲.۱) یک بار نسبت به λ مشتق بگیریم و قرار دهیم $\lambda = 0$ آنگاه با استفاده از (۲.۲.۱) خواهیم داشت:

$$\left[\frac{\partial (A_0 + \lambda A_1)}{\partial \lambda} \right]_{\lambda=0} = \left[\frac{\partial e^{-\sin^2 \left(\frac{y_0 + \lambda y_1}{\tau} \right)}}{\partial \lambda} \right]_{\lambda=0}$$

که با حل آن نسبت به A_1 بدست می‌آوریم:

$$A_1 = -y_1 e^{-\sin^2 \left(\frac{y_0}{\tau} \right)} \sin \left(\frac{y_0}{\tau} \right) \cos \left(\frac{y_0}{\tau} \right)$$

اگر از طرفین (۵.۲.۱) دو بار نسبت به λ مشتق بگیریم و قرار دهیم $\lambda = 0$ آنگاه خواهیم داشت:

$$\left[\frac{\partial^2 (A_0 + \lambda A_1 + \lambda^2 A_2)}{\partial \lambda^2} \right]_{\lambda=0} = \left[\frac{\partial^2 e^{-\sin^2 \left(\frac{y_0 + \lambda y_1 + \lambda^2 y_2}{\tau} \right)}}{\partial \lambda^2} \right]_{\lambda=0}$$

که با حل آن نسبت به A_2 بدست می‌آوریم:

$$A_2 = \frac{y_1^2}{\tau} e^{-\sin^2 \left(\frac{y_0}{\tau} \right)} \sin^2 \left(\frac{y_0}{\tau} \right) \cos^2 \left(\frac{y_0}{\tau} \right) - \frac{y_1}{\tau} e^{-\sin^2 \left(\frac{y_0}{\tau} \right)} \cos^2 \left(\frac{y_0}{\tau} \right) + \frac{y_1}{\tau} e^{-\sin^2 \left(\frac{y_0}{\tau} \right)} \sin^2 \left(\frac{y_0}{\tau} \right) - y_2 e^{-\sin^2 \left(\frac{y_0}{\tau} \right)} \sin \left(\frac{y_0}{\tau} \right) \cos \left(\frac{y_0}{\tau} \right)$$

اگر از طرفین (۵.۲.۱) سه بار نسبت به λ مشتق بگیریم و قرار دهیم $\lambda = 0$ آنگاه خواهیم داشت:

$$\left[\frac{\partial^3 (A_0 + \lambda A_1 + \lambda^2 A_2 + \lambda^3 A_3)}{\partial \lambda^3} \right]_{\lambda=0} = \left[\frac{\partial^3 e^{-\sin^2 \left(\frac{y_0 + \lambda y_1 + \lambda^2 y_2 + \lambda^3 y_3}{\tau} \right)}}{\partial \lambda^3} \right]_{\lambda=0}$$

که با حل آن نسبت به A_3 بدست می‌آوریم:

$$A_3 = \frac{1}{\tau} y_1^2 \cos \left(\frac{y_0}{\tau} \right) \sin \left(\frac{y_0}{\tau} \right) e^{-\sin^2 \left(\frac{y_0}{\tau} \right)} - \frac{1}{\tau} y_1 y_2 \cos^2 \left(\frac{y_0}{\tau} \right) e^{-\sin^2 \left(\frac{y_0}{\tau} \right)} + \frac{1}{\tau} y_1^2 \sin \left(\frac{y_0}{\tau} \right) \cos^2 \left(\frac{y_0}{\tau} \right) e^{-\sin^2 \left(\frac{y_0}{\tau} \right)} + \frac{1}{\tau} y_1 y_2 \sin^2 \left(\frac{y_0}{\tau} \right) e^{-\sin^2 \left(\frac{y_0}{\tau} \right)} - \frac{1}{\tau} y_1^2 \sin^2 \left(\frac{y_0}{\tau} \right) \cos \left(\frac{y_0}{\tau} \right) e^{-\sin^2 \left(\frac{y_0}{\tau} \right)} - y_3 \cos \left(\frac{y_0}{\tau} \right) \sin \left(\frac{y_0}{\tau} \right) e^{-\sin^2 \left(\frac{y_0}{\tau} \right)} + y_1 y_2 \cos^2 \left(\frac{y_0}{\tau} \right) \sin \left(\frac{y_0}{\tau} \right) e^{-\sin^2 \left(\frac{y_0}{\tau} \right)} - \frac{1}{\tau} y_1^2 \cos^2 \left(\frac{y_0}{\tau} \right) \sin^2 \left(\frac{y_0}{\tau} \right) e^{-\sin^2 \left(\frac{y_0}{\tau} \right)}$$

با ادامه این روند می‌توانیم A_4 ، A_5 و ... را بدست آوریم.

بنابراین چندجمله‌ایهای آدومیان متناظر با $F(y) = e^{-\sin^2 \frac{y}{r}}$ بصورت زیر می‌باشد.

$$\left\{ \begin{array}{l} A_0 = e^{-\sin^2(\frac{y_0}{r})} \\ A_1 = -y_1 e^{-\sin^2(\frac{y_0}{r})} \sin(\frac{y_0}{r}) \cos(\frac{y_0}{r}) \\ A_2 = \frac{y_1^2}{r} e^{-\sin^2(\frac{y_0}{r})} \sin^2(\frac{y_0}{r}) \cos^2(\frac{y_0}{r}) - \frac{y_1^2}{r} e^{-\sin^2(\frac{y_0}{r})} \cos^2(\frac{y_0}{r}) \\ \quad + \frac{y_1^2}{r} e^{-\sin^2(\frac{y_0}{r})} \sin^2(\frac{y_0}{r}) - y_2 e^{-\sin^2(\frac{y_0}{r})} \sin(\frac{y_0}{r}) \cos(\frac{y_0}{r}) \\ A_3 = \frac{1}{r} y_1^2 \cos(\frac{y_0}{r}) \sin(\frac{y_0}{r}) e^{-\sin^2(\frac{y_0}{r})} - \frac{1}{r} y_1 y_2 \cos^2(\frac{y_0}{r}) e^{-\sin^2(\frac{y_0}{r})} \\ \quad + \frac{1}{r} y_1^2 \sin(\frac{y_0}{r}) \cos^2(\frac{y_0}{r}) e^{-\sin^2(\frac{y_0}{r})} + \frac{1}{r} y_1 y_2 \sin^2(\frac{y_0}{r}) e^{-\sin^2(\frac{y_0}{r})} \\ \quad - \frac{1}{r} y_1^2 \sin^2(\frac{y_0}{r}) \cos(\frac{y_0}{r}) e^{-\sin^2(\frac{y_0}{r})} - y_2 \cos(\frac{y_0}{r}) \sin(\frac{y_0}{r}) e^{-\sin^2(\frac{y_0}{r})} \\ \quad + y_1 y_2 \cos^2(\frac{y_0}{r}) \sin(\frac{y_0}{r}) e^{-\sin^2(\frac{y_0}{r})} - \frac{1}{r} y_1^2 \cos^2(\frac{y_0}{r}) \sin^2(\frac{y_0}{r}) e^{-\sin^2(\frac{y_0}{r})} \\ \vdots \end{array} \right.$$

مثال ۴.۲.۱: فرض کنید $F(y) = y^2 e^{\sin y} + \cosh y \ln y$ چندجمله‌ایهای آدومیان متناظر با آنرا

بدست آورید.

$$y(\lambda) = \sum_{k=0}^{\infty} \lambda^k y_k \quad \text{قرار می‌دهیم}$$

با توجه به رابطه (۱.۲.۱) داریم:

$$\sum_{k=0}^{\infty} \lambda^k A_k = \left(\sum_{k=0}^{\infty} \lambda^k y_k \right)^2 e^{\sin(\sum_{k=0}^{\infty} \lambda^k y_k)} + \cosh\left(\sum_{k=0}^{\infty} \lambda^k y_k\right) \ln\left(\sum_{k=0}^{\infty} \lambda^k y_k\right) \quad (6.2.1)$$

با قرار دادن $\lambda = 0$ بدست می‌آوریم:

$$A_0 = y_0^2 e^{\sin(y_0)} + \cosh y_0 \ln y_0.$$

اگر از طرفین (۶.۲.۱) یک بار نسبت به λ مشتق بگیریم و قرار دهیم $\lambda = 0$ آنگاه با استفاده از (۲.۲.۱)

خواهیم داشت:

$$\left[\frac{\partial(A_0 + \lambda A_1)}{\partial \lambda} \right]_{\lambda=0} = \left[\frac{\partial((y_0 + \lambda y_1)^2 e^{\sin(y_0 + \lambda y_1)} + \cosh(y_0 + \lambda y_1) \ln(y_0 + \lambda y_1))}{\partial \lambda} \right]_{\lambda=0}$$

که با حل آن نسبت به A_1 بدست می‌آوریم:

$$A_1 = 2y_1 y_0 e^{\sin(y_0)} + y_1 y_0^2 \cos y_0 e^{\sin(y_0)} + \frac{1}{r} y_1 e^{y_0} \ln y_0 - \frac{1}{r} y_1 e^{-y_0} \ln y_0 + \frac{y_1}{2y_0} e^{y_0} + \frac{y_1}{2y_0} e^{-y_0}$$

بطور مشابه

$$\begin{aligned} A_2 = & y_1^2 e^{\sin(y_0)} + 2y_0 y_1^2 \cos y_0 e^{\sin(y_0)} + 2y_0 y_2 e^{\sin(y_0)} - \frac{1}{r} y_1^2 y_1^2 \sin y_0 e^{\sin(y_0)} \\ & + y_0^2 y_2 \cos y_0 e^{\sin(y_0)} + \frac{1}{r} y_0^2 y_1^2 e^{\sin(y_0)} - \frac{1}{r} y_0^2 y_1^2 \sin^2 y_0 e^{\sin(y_0)} + \frac{1}{r} y_1^2 \ln y_0 e^{y_0} \\ & + \frac{1}{r} y_1^2 \ln y_0 e^{-y_0} + \frac{1}{r} y_2 \ln y_0 e^{y_0} - \frac{1}{r} y_2 \ln y_0 e^{-y_0} + \frac{1}{r} \frac{y_1^2}{y_0} e^{y_0} - \frac{1}{r} \frac{y_1^2}{y_0} e^{-y_0} \\ & + \frac{1}{r} \frac{y_2}{y_0} e^{y_0} + \frac{1}{r} \frac{y_2}{y_0} e^{-y_0} - \frac{1}{r} \frac{y_1^2}{y_0^2} e^{y_0} - \frac{1}{r} \frac{y_1^2}{y_0^2} e^{-y_0} \end{aligned}$$

با ادامه این روند می‌توانیم A_2 ، A_3 و ... را بدست آوریم.

بنابراین چندجمله‌ایهای آدومیان متناظر با $F(y) = y^2 e^{\sin y} + \cosh y \ln y$ بصورت زیر می‌باشد.

$$\left\{ \begin{aligned} A_0 &= y^2 e^{\sin(y_0)} + \cosh y_0 \ln y_0 \\ A_1 &= 2y_1 y_0 e^{\sin(y_0)} + y_1 y_0^2 \cos y_0 e^{\sin(y_0)} + \frac{1}{1} y_1 e^{y_0} \ln y_0 - \frac{1}{1} y_1 e^{-y_0} \ln y_0 + \frac{y_1}{1 y_0} e^{y_0} + \frac{y_1}{1 y_0} e^{-y_0} \\ A_2 &= y_2^2 e^{\sin(y_0)} + 2y_0 y_2 \cos y_0 e^{\sin(y_0)} + 2y_0 y_2 e^{\sin(y_0)} - \frac{1}{1} y_2^2 y_0^2 \sin y_0 e^{\sin(y_0)} \\ &\quad + y_2^2 y_2 \cos y_0 e^{\sin(y_0)} + \frac{1}{1} y_2^2 y_2^2 e^{\sin(y_0)} - \frac{1}{1} y_2^2 y_2^2 \sin^2 y_0 e^{\sin(y_0)} + \frac{1}{1} y_2^2 \ln y_0 e^{y_0} \\ &\quad + \frac{1}{1} y_2^2 \ln y_0 e^{-y_0} + \frac{1}{1} y_2 \ln y_0 e^{y_0} - \frac{1}{1} y_2 \ln y_0 e^{-y_0} + \frac{1}{1} \frac{y_2^2}{y_0} e^{y_0} - \frac{1}{1} \frac{y_2^2}{y_0} e^{-y_0} \\ &\quad + \frac{1}{1} \frac{y_2}{y_0} e^{y_0} + \frac{1}{1} \frac{y_2}{y_0} e^{-y_0} - \frac{1}{1} \frac{y_2^2}{y_0^2} e^{y_0} - \frac{1}{1} \frac{y_2^2}{y_0^2} e^{-y_0} \\ &\vdots \end{aligned} \right.$$

مثال ۵.۲.۱: فرض کنید $F(y) = y y_x y_{xx}$ چندجمله‌ایهای آدومیان متناظر با آنرا بدست آورید.

داریم:

$$y(\lambda) = \sum_{k=0}^{\infty} \lambda^k y_k$$

با توجه به رابطه (۱.۲.۱) داریم:

$$\sum_{k=0}^{\infty} \lambda^k A_k = \left(\sum_{k=0}^{\infty} \lambda^k y_k \right) \left(\sum_{k=0}^{\infty} \lambda^k y_k \right)_x \left(\sum_{k=0}^{\infty} \lambda^k y_k \right)_{xx} \quad (۷.۲.۱)$$

با قرار دادن $\lambda = 0$ بدست می‌آوریم:

$$A_0 = y_0 y_{0x} y_{0xx}$$

اگر از طرفین (۷.۲.۱) یک بار نسبت به λ مشتق بگیریم و قرار دهیم $\lambda = 0$ آنگاه با استفاده از (۷.۲.۱) خواهیم داشت:

$$\left[\frac{\partial(A_0 + \lambda A_1)}{\partial \lambda} \right]_{\lambda=0} = \left[\frac{\partial((y_0 + \lambda y_1)(y_{0x} + \lambda y_{1x})(y_{0xx} + \lambda y_{1xx}))}{\partial \lambda} \right]_{\lambda=0}$$

با حل این معادله نسبت به A_1 بدست می‌آوریم:

$$A_1 = y_1 y_{0x} y_{0xx} + y_0 y_{1x} y_{0xx} + y_0 y_{0x} y_{1xx}$$

اگر از طرفین (۷.۲.۱) دو بار نسبت به λ مشتق بگیریم و قرار دهیم $\lambda = 0$ آنگاه خواهیم داشت:

$$\left[\frac{\partial^2(A_0 + \lambda A_1 + \lambda^2 A_2)}{\partial^2 \lambda} \right]_{\lambda=0} = \left[\frac{\partial^2((y_0 + \lambda y_1 + \lambda^2 y_2)(y_{0x} + \lambda y_{1x} + \lambda^2 y_{2x})(y_{0xx} + \lambda y_{1xx} + \lambda^2 y_{2xx}))}{\partial^2 \lambda} \right]_{\lambda=0}$$

که با حل آن نسبت به A_2 بدست می‌آوریم:

$$A_2 = y_2 y_{0x} y_{0xx} + y_1 y_{1x} y_{0xx} + y_1 y_{0x} y_{1xx} + y_0 y_{2x} y_{0xx} + y_0 y_{1x} y_{1xx} + y_0 y_{0x} y_{2xx}$$

بطور مشابه A_4 نیز بدست می آید.

$$A_3 = y_3 y_0 y_0 y_0 + y_2 y_1 y_0 y_0 + y_2 y_0 y_1 y_0 + y_1 y_2 y_0 y_0 + y_1 y_1 y_1 y_0 + y_1 y_0 y_2 y_0 + y_0 y_3 y_0 y_0 + y_0 y_2 y_1 y_0 + y_0 y_1 y_2 y_0 + y_0 y_0 y_3 y_0$$

با ادامه این روند می توانیم A_4 ، A_5 و ... را بدست آوریم.

بنابراین چندجمله ایهای آدومیان متناظر با $F(y) = yy_x y_{xx}$ بصورت زیر می باشد.

$$\left\{ \begin{array}{l} A_0 = y_0 y_0 y_0 y_0 \\ A_1 = y_1 y_0 y_0 y_0 + y_0 y_1 y_0 y_0 + y_0 y_0 y_1 y_0 \\ A_2 = y_2 y_0 y_0 y_0 + y_1 y_1 y_0 y_0 + y_1 y_0 y_1 y_0 + y_0 y_2 y_0 y_0 + y_0 y_1 y_1 y_0 + y_0 y_0 y_2 y_0 \\ A_3 = y_3 y_0 y_0 y_0 + y_2 y_1 y_0 y_0 + y_2 y_0 y_1 y_0 + y_1 y_2 y_0 y_0 + y_1 y_1 y_1 y_0 + y_1 y_0 y_2 y_0 + y_0 y_3 y_0 y_0 + y_0 y_2 y_1 y_0 + y_0 y_1 y_2 y_0 + y_0 y_0 y_3 y_0 \\ \vdots \end{array} \right.$$

همانطور که ملاحظه کردید چندجمله ایهای آدومیان برای فرمهای مختلف غیرخطی به راحتی محاسبه می شود.

البته در [۷] و [۳۰] فرمولهای بسته زیر برای محاسبه چندجمله ایهای اولیه برای عبارت غیرخطی $Ny = F(y)$

ارائه شده است و ما برای حل مسائل این پایان نامه از این فرمولها استفاده خواهیم کرد.

$$\left\{ \begin{array}{l} A_0 = F(y_0) \\ A_1 = y_1 F'(y_0) \\ A_2 = y_2 F'(y_0) + \frac{y_1^2}{1!} F''(y_0) \\ A_3 = y_3 F'(y_0) + y_1 y_2 F''(y_0) + \frac{y_1^3}{1!} F'''(y_0) \\ A_4 = y_4 F'(y_0) + \left(\frac{1}{1!} y_1^2 + y_1 y_2\right) F''(y_0) + \frac{y_1^2 y_2}{1!} F'''(y_0) + \frac{y_1^4}{1!} F^{(4)}(y_0) \\ \vdots \end{array} \right. \quad (۸.۲.۱)$$